

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 1968.

9 SEPTEMBRE 1968.

Proposition de loi ajoutant au Code d'Instruction criminelle un article 90 bis autorisant dans certains cas la consultation du dossier au cours de l'instruction.

DEVELOPPEMENTS

MESSIEURS,

L'instruction des affaires pénales n'étant pas contradictoire, l'inculpé, non détenu préventivement, n'a pas la possibilité de consulter son dossier, avant sa comparution devant la chambre du conseil, appelée à statuer sur la suite à réserver au réquisitoire du Procureur du Roi après clôture de l'instruction.

Cette consultation du dossier avant la comparution en chambre du conseil est expressément prévue par la loi du 25 octobre 1919, article unique, XV : le dossier est déposé au greffe au moins 48 heures avant la délibération de la chambre chargée de statuer; le prévenu et son conseil ont le droit d'en prendre connaissance.

Cette garantie est suffisante pour les affaires dont l'instruction n'a pas exigé un temps très long et de multiples devoirs, expertises notamment.

Elle est illusoire pour les affaires dont l'instruction se prolonge durant des mois, voire des années; si l'inculpé est détenu, il pourra prendre connaissance du dossier, tous les mois, à l'occasion de sa comparution devant la chambre du conseil pour la confirmation du mandat d'arrêt.

S'il n'est pas détenu, il devra attendre la comparution devant la chambre du conseil pour prendre connaissance du dossier, généralement volumineux et comportant de très nombreuses pièces que ni lui, ni son conseil n'ont le temps matériel d'examiner.

BELGISCHE SENAAAT

BUITENGEWONE ZITTING 1968.

9 SEPTEMBER 1968.

Voorstel van wet houdende aanvulling van het Wetboek van strafvordering met een artikel 90 bis, waarbij in bepaalde gevallen de inzage van het dossier tijdens het onderzoek wordt toegestaan.

TOELICHTING

MIJNE HEREN,

Daar het onderzoek van strafzaken niet op tegenspraak gebeurt, kan de beklaagde die zich niet in voorlopige hechtenis bevindt, geen inzage nemen van zijn dossier, voordat hij verschijnt voor de raadkamer die zich moet uitspreken over het gevolg dat dient te worden gegeven aan de vordering van de Procureur des Konings, na afloop van het onderzoek.

De mogelijkheid om het dossier in te zien vóór het verschijnen voor de raadkamer is uitdrukkelijk vermeld in de wet van 25 oktober 1919, enig artikel, XV : de stukken worden ter griffie neergelegd ten minste achtenveertig uur vóór de beraadslaging van de Kamer met de uitspraak belast; de beschuldigde en zijn raadsman zijn gerechtigd om daarvan inzage te nemen.

Dit is een voldoende waarborg wanneer het onderzoek van een zaak niet veel tijd in beslag neemt en weinig taken, met name expertises, meebrengt.

Het is een denkbeeldige waarborg wanneer het onderzoek van een zaak maanden, ja zelfs jaren duurt; bevindt de beklaagde zich in hechtenis, dan kan hij elke maand van het dossier kennis nemen wanneer hij voor de raadkamer verschijnt voor de bevestiging van het aanhoudingsbevel.

Bevindt hij zich niet in hechtenis, dan moet hij wachten totdat hij voor de raadkamer verschijnt om kennis te nemen van het dossier, dat doorgaans omvangrijk is en een zeer groot aantal stukken bevat; noch hij, noch zijn raadsman hebben tijd genoeg om die te bestuderen.

D'autre part, si l'inculpé avait pu prendre connaissance du dossier au cours de l'instruction — comme il aurait pu le faire s'il avait été détenu — il aurait pu demander des devoirs d'instruction complémentaires si ceux-ci étaient nécessaires; lorsqu'il comparaitra en chambre du conseil, il sera pratiquement trop tard et il devra attendre la comparution à l'audience du tribunal correctionnel pour solliciter d'éventuels devoirs complémentaires d'instruction.

La présente proposition ne tend nullement à instaurer l'instruction contradictoire; elle est inspirée par le souci de ne pas défavoriser l'inculpé non détenu; en définitive, elle facilitera la tâche de la juridiction de jugement et servira, ainsi, la cause de la justice tout en assurant davantage les droits de la défense.

Pour éviter tout retard de l'instruction, la possibilité de la consultation du dossier par l'inculpé et son conseil au cours de l'instruction sera limitée aux affaires dans lesquelles l'instruction n'est pas terminée à l'expiration d'un délai de 3 mois; elle ne pourra être renouvelée qu'à l'expiration de chaque nouvelle période d'instruction de trois mois.

P. HERBIET.

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE UNIQUE.

Au Code d'instruction criminelle, Livre premier, Chapitre VI « Des juges d'instruction », Section 2 « Fonctions des juges d'instruction », Distinction II « De l'Instruction », il est inséré, sous un paragraphe 5 nouveau, libellé « De la consultation du dossier », un article 90bis ainsi conçu :

« Article 90bis. — Lorsque l'instruction n'est pas terminée dans les trois mois, le dossier est déposé au greffe durant trois jours au moins; l'inculpé et son conseil ont le droit d'en prendre connaissance.

» Le greffier du juge d'instruction en donnera avis par lettre recommandée à l'inculpé et à son conseil s'il en a été désigné un dans la procédure.

» Le dossier pourra être consulté dans les mêmes conditions à l'expiration de chaque nouvelle période de trois mois jusqu'à la clôture de l'instruction. »

P. HERBIET.

Indien de beklaagde van het dossier kennis had kunnen nemen tijdens het onderzoek — zoals hij had kunnen doen ingeval hij zich in hechtenis had bevonden — dan had hij, zo nodig, een nader onderzoek kunnen vragen; wanneer hij voor de raadkamer zal verschijnen, zal het praktisch te laat zijn en hij zal moeten wachten tot hij voor de correctionele rechtbank verschijnt om eventueel een nader onderzoek te vragen.

Ons voorstel heeft geenszins ten doel het onderzoek op tegenspraak in te voeren; het wil alleen bereiken dat de niet in hechtenis gehouden beklaagde niet benadeeld wordt; uiteindelijk zal het de taak van het vonnisgerecht gemakkelijker maken en aldus de zaak van de rechtsbedeling dienen terwijl ook de rechten van de verdediging beter beschermd zullen worden.

Ten einde iedere vertraging in het onderzoek te voorkomen, wordt bepaald dat de beklaagde en zijn raadsman het dossier tijdens het onderzoek kunnen inzien voor zover dit onderzoek na een termijn van drie maanden niet afgelopen is; en zij mogen het slechts opnieuw inzien bij het verstrijken van iedere verdere termijn van drie maanden onderzoek.

VOORSTEL VAN WET

ENIG ARTIKEL.

In het Wetboek van Strafvordering, Boek I, Hoofdstuk VI « Onderzoeksrechters », Afdeling II « Ambtsverrichtingen van de onderzoeksrechter », Onderscheiding II « Het onderzoek » wordt onder een paragraaf 5, met als opschrift « Inzage van het dossier », een artikel 90bis ingevoegd, luidende als volgt :

« Artikel 90bis. — Indien het onderzoek niet geëindigd is binnen drie maanden, wordt het dossier ter griffie neergelegd gedurende ten minste drie dagen; de beklaagde en diens raadsman zijn gerechtigd er inzage van te nemen.

» De griffier van de onderzoeksrechter zendt daarvan bij aangetekende brief bericht aan de beklaagde en aan diens raadsman indien er tijdens de rechtspleging een is aangewezen.

» Van het dossier kan onder dezelfde voorwaarden inzage worden genomen bij het verstrijken van elke verdere termijn van drie maanden, totdat het onderzoek afgesloten is. »